

FAMILIEBEDRIJF KOPEN WORDT GEMAKKELIJKER VANAF 1 JANUARI

In een aantal situaties brengt de opvolging met zich mee dat de opvolger het familiebedrijf koopt van de overdrager of van andere familieleden. Voor veel opvolgers is dat niet eenvoudig omdat zij over onvoldoende middelen beschikken. Een wetswijziging maakt het nu mogelijk om in zekere mate ook financiële middelen van het familiebedrijf zelf aan te wenden om deze operatie te betalen.

Tot op heden was het door art 629 Wetboek Vennootschappen voor de vennootschap verboden om middelen voor te schieten of leningen toe te staan, die aan iemand toelieten om aandelen in de vennootschap te kopen. Stel dat opvolger Piet aandelen in de NV Familiebedrijf wilden kopen van zijn vader Jan. De NV Familiebedrijf mocht geen geld verschaffen aan Piet, waarmee Jan werd betaald. Op de niet-naleving van deze verbodsbepaling stond zelfs een strafbepaling.

Het Koninklijk Besluit van 6 oktober 2008 heeft artikel 629 Wetboek Vennootschappen gevoelig versoepeld waardoor dergelijke overnames vanaf 1 januari 2009 vergemakkelijkt zouden moeten worden.

Financiële bijstand onder de vorm van het voorschieten van middelen, het toestaan van leningen of het stellen van zekerheden door een naamloze vennootschap met het oog op de verkrijging van haar aandelen of winstbewijzen door een derde, is voortaan toegelaten mits een aantal voorwaarden worden nageleefd.

De hierboven omschreven verrichtingen dienen te gebeuren onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur en tegen billijke marktvoorwaarden, inzonderheid wat betreft de rente die de vennootschap ontvangt op de lening. Ook moet de raad van bestuur de kredietwaardigheid van de ontleners nauwkeurig onderzoeken. Er moet met andere woorden voldoende zijn aangetoond dat de ontleners de lening zal kunnen terugbetalen.

In tweede instantie dient de verrichting op voorhand door de algemene vergadering zijn goedgekeurd met een drie vierde meerderheid.

Over de verrichting moet door de raad van bestuur een verslag worden opgesteld, waarin de redenen voor de verrichting worden vermeld alsmede het belang dat de vennootschap heeft bij de operatie, haar voorwaarden, de aan de verrichting verbonden risico's voor de liquiditeit en de solvabiliteit van de vennootschap en de prijs waartegen de aandelen worden verkregen.

De operatie is slechts toegelaten indien de door het familiebedrijf voorgeschoten middelen vatbaar zijn voor winstuitkering. Het totaalbedrag van de financiële bijstand mag met andere woorden niet tot gevolg hebben dat het netto-actief zou dalen beneden het kapitaal en de wettelijke reserves.

Tenslotte dient de vennootschap voor het totale bedrag van de financiële bijstand op de passiefzijde van haar balans een niet voor uitkering beschikbare reserve op te nemen tijdens de periode, waarbinnen de financiële bijstand loopt.

Dezelfde wetswijziging heeft nog een belangrijke wijziging doorgevoerd, die een rol kan spelen in een context van de opvolging. Voortaan mag de vennootschap twintig in plaats van tien procent van de eigen aandelen inkopen.

In ons voorbeeld zou de NV Familiebedrijf eerst twintig procent van haar eigen aandelen kunnen inkopen, die eigendom zijn van Jan. Vervolgens kan zij via de regeling van de financiële bijstand leningen toestaan aan Piet om het saldo van de aandelen van Jan aan te kopen. Mits vervulling van alle hierboven omschreven voorwaarden zal Piet het vanaf 1 januari wat makkelijker hebben dan nu om de opvolging te financieren.

Jozef LIEVENS

Instituut voor het Familiebedrijf

Eubelius Advocaten

www.familiebedrijf.be